

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Martyrium

[Basel], 1492

Quot sunt genera martyrii. Ca. iij

[urn:nbn:de:bsz:31-333321](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-333321)

me prouocatur: cum bestiis atque iumentis corporum vna conditio. Idem concubitus: similiter homines et iumenta in fauillam et cineres dissoluuntur. Ideo pulchre ait Lactantius: Quicumque rationem hominis abiecerit: ac presertim secutus hominum seipsum prostrauerit: tamquam desertor dei et imperatoris: et patris sui punietur. Hos ergo viros huiusmodi qui in hac tanta carnis fece et infidelitate vivere volunt: non ad sanctissimum hoc martyrium inuitamus. Illos suam carnali vitam relinquimus et abijcimus. Illos deus vocat qui in christo spem ponere cupiunt: optant voluptuose. **Esaiam dicentem: Qui sperant in domino: habebunt fortitudinem: assument pennas ut aquile: volabunt et non deficient. Dicentque cum sapientia: turris fortitudinis nomen domini. Quis unquam sperauit in eo et confusus est?**

Esaias.

Quot sunt genera martyrii. Ca. iij.

Martyrii genera seu species plures a doctoribus numerantur. Et et martyr ille dici possit qui in rerum habundantia seu ubertate constitutus: pietatem ac debitam abstinentiam seruat. Cuiusmodi fuit **Dauid**: fuit **Abraam**: et patriarcharum plures: qui cum diuicijs plurimis habundarent: ita parce vixerunt: quod homines iusti et secundum eorum omnipotentis dei reperti sunt. Et inter christianos principes multi. Et magis constantinus. **Theodosius maior et iunior**. **Lodouicus rex francie**. **Stephanus rex ungarie**: ut nunc provincie dicuntur: et alij plures: quos vere iustos dixit ecclesia. Dicunt etiam et martyrium esse pauperis illius qui pro dei honore suam largitus paupertatem: ut **Tobias** fuit: et vidua illa que duo erant misit in gazophylatium. Cuius generis inter christianos innumerati sunt reperiuntur. Addunt et aliud martyrii genus: castitatem in iuuetute: ut **Ioseph** fortiter et sancte in egypto suauiter. **Ad** nemo perfectus christo et sua misericordia adimpleuit: sequacesque illi fuerunt innumeri ut **Iobes euangelista**. **Stephanus primo martyr**. **Turbe monachorum** que in hoc agnuntur mirabiliter sunt secute. **Virginum seminarum exercitus innumerabiles**: que christi

Dauid.
Abraam.

Constantinus.
Theodosius.
Lodouicus.
Stephanus.

Tobias.
Vidua duo
era.

Ioseph.
Christus.
Marta.
Iohannes euang.
Stephanus.

iiii
Gregori⁹. **S**ti ecclesiam mirabilib⁹ ornamētis decorāt. Est ⁊ ali⁹ mar-
tyrū genus: vt dicit **Gregori⁹.** In aduersis verā patienti-
am custodire. Aut em̄ sine ferro martyres esse possum⁹: si
v patientiā in animo veraciter custodimus. Addit ⁊ cōpa-
ti afflictis martyryū speciē eē. Hāc subdit: Qui dolorē ex-
vi hiber in aliena necessitate: crucē portat in mēte. Itēz ali-
am psequit speciē: dicēs: Ferre cōtumelias/odientē dili-
gere/martyriū est ī occulta cogitatiōe. Que omnia vt p̄
Cyprian⁹. bis explicauit **Cyprian⁹:** ait em̄ in s̄mone de zelo ⁊ liuo-
re: Non em̄ christiani nominis corona vna est que tēpo-
re psecutionis accipit: habet ⁊ pax coronas suas: quibus
de varia ⁊ multiplici cōgressiōe victores pstrato et sub-
tacto aduersario coronamur. Libidinē subegisse cōtinen-
tiē palma est. Cōtra iram: cōtra iniuriā repugnasse patiē-
tiē corona est. De auaritia triumph⁹ est. Pecuniā sperne-
re laus ē fidei. Fiducia futuroz mūdi aduersa tollerare.
v Et qui supbus in psperis nō est: gloriā de humilitate cō-
vi sequitur. Et qui ad paupes fouendoz misericordiā pnus
vii est: retributionē thesauri celestis adipiscit. Et qui zelare
nō nouit: quib⁹ vnanimis ⁊ mitis fratres suos diligit: dile-
ctionis ⁊ pacis premio honoratur. In hoc virtutū stadio
quotidie currimus: ad has iusticie palmas ⁊ coronas si-
ne intermissione t̄pis peruenim⁹: hec ille. Ad que vt nos
Chrysosti. excitet **Chrysostinus** exclamat dicēs: Tu christiane deli-
cat⁹ es miles: putas te posse vincere sine pugna: sine cer-
tamine triūphare? Exercet vires: fortitudie dimica. At-
trociter in prelio isto cōcerta. Cōsidera pactū: conditio-
nem attēde. Militiā nosce: pactū quē spopōdisti. Condi-
tionē quā accessisti: militiā cui nomē dedisti: hoc em̄ pa-
cto cūcti pūgnarūt: hac cōditione vniuersi vicerunt: hac
militiā triūpharūt. Ultimū ac omniū pfecti⁹ martyryū ge-
nus est: qñ quis sanguinē ⁊ vitā suā p̄ Iesu christi nomi-
e ⁊ gloriā exponit. Quod tante apud ecclesiam ⁊ factos es-
ficacie habitū est: vt dicat **Augustinus** de trinitate: libro

libro xij. Quicūq; nō pcepto regeneratiōis lauacro pro
 p̄fessioe christi moriunt̄ tantū eis valet ad dimittēda pec
 cata: q̄tū si abluerent sacro fōte baptismi. Ideo Ambros
 sius de vita beate Agnetis dum post illi⁹ passionē Eme
 rentianā catecuminā: ob cōfessionē nominis christi lapi
 datam narrat. Nulli dubium inquit quin illius sanguis
 pro illius baptismo fuerit. Quare dixit Maximus in ser
 mone martyrū: Felix hic talis baptismus: quo omne des
 bitū ita a catecumino erit: vt iā redire non possit. Et hu
 ius ratio in promptu est: quia qui p cōfessione xp̄i mori
 untur: in illis christus ab infidelibus impetitur: ac occi
 ditur: quia non illū ppter illum: sed propter christū: euz
 scilicet loco christi accipiendo psequunt̄: vnde ille vnum
 cū christo factus est. Nec si cathecumeni solū sed pueri ⁊
 fatui: si pro xp̄i nomine occiderentur felicem deponerent
 martyrium.

Quot modis pficitur martyrium Ca. iiii.

Quibus principaliter modis (vt dictis proxima
 subsequamur) posse pfici seu consumari marty
 rium dicim⁹. Primo modo: vt quis illud ani
 mo impumat ac figat: ⁊ ipsius pena cruciet̄: vt
 christi mater Maria semp virgo: cuius animā christi pas
 sio vt gladius ptransiuit: quod pri⁹ Simeon pphetavit:
 et sancti de illa plurimū predicarunt. Vt em̄ Hierony
 mus: Post q̄ mēte passa plusq; martyr est. Et Bernard⁹
 pie de illa ait. O dñā mea vbi stabas? Hū quid iuxta cru
 cem? Immo certe in cruce cū filio tuo. Vbi enī crucifixa
 es secum: hoc tantū differt: quia ipse in corpore: tu autez
 in corde. Ideo Gregorius beatam felicitā plusq; marty
 rem dicit: quia septies passa est cū septē filijs: et octavo
 suo corpore martyrū forti animo sustulit. In illius ergo
 laudem cū Ambrosio prumpam⁹: O beata mater nato
 tu su oz gloriata tormētis: quos nō plāctu: nō gemitu
 ad inferna deducit: sed ad celestia eterna migrātes: per
 petua laude prosequit̄. Perficit ⁊ alio modo martyrium

Ambrosius.
Agnes.
Emeretiana.

Maximus.

*Quot modis et q̄b; modis
 martiriū pficiat̄.
 R. 3. modis
 10. Modis.*

Maria
Simeon
Hieronī.
Bernardus.

Gregori⁹. papa
Felicitas

Ambrosi⁹

ii. Modis.